ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*

THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL ADMINISTRATORS' ACADEMIC LEADERSHIP AND INTERNAL SUPERVISION IN SCHOOLS UNDER THE SAMUT SAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

สุธาสินี ปิ่นแก้ว[1], อุไรรัตน์ แย้มชุติ[2] และ วิเชียร อินทรสมพันธ์[3]

Sutasinee Pinkaew[1], Urairat Yamchuti[2] and Wichian Intarasompun[3]

[1-2]มหาวิทยาลัยธนบุรี

[1-2]Thonburi University, Thailand

[3]มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

[3]Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding author E-mail: sutasinee2534@skn.go.th

วันที่รับบทความ : 29 มิถุนายน 2569; วันแก้ไขบทความ 9 กรกฎาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 11 กรกฎาคม 2569

Received 29 June 2026; Revised 9 July 2026; Accepted 11 July 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) ความสัมพันธ์

*สุธาสินี ปิ่นแก้ว, อุไรรัตน์ แย้มชุติ และ วิเชียร อินทรสมพันธ์. (2569). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(5), 1003-1020.

Sutasinee Pinkaew, Urairat Yamchuti and Wichian Intarasompun. (2026). The Relationship Between School Administrators'Academic Leadership And Internal Supervision In SchoolsUnder The Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(5), 1003-1020.;

DOI: https://doi.org/10.

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในปีการศึกษา 2568 ได้จำนวนเป็น 333 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนส่วนด้านการกำหนดพันธกิจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินสภาพงานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงานส่วนด้านการอำนวยการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับการนิเทศภายในสถานศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.873**

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, การนิเทศภายใน, สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

Abstract

This study aimed to: (1) examine the level of academic leadership among school administrators under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office; (2) investigate the level of internal supervision in schools under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office; and (3) determine the relationship between school administrators' academic leadership and internal supervision. The sample consisted of 333 school administrators and teachers from schools under

the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office during the 2025 academic year. Participants were selected using stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings revealed that: (1) School administrators' academic leadership was rated at a high level overall. Among the dimensions, teaching supervision received the highest mean score, followed by monitoring students' progress, whereas mission formulation received the lowest mean score. (2) Internal supervision in schools was rated at a high level overall. Among the dimensions, task assessment received the highest mean score, followed by work prioritization, while facilitating received the lowest mean score. (3) There was a strong positive relationship between school administrators' academic leadership (X) and internal supervision (Y). The relationship was statistically significant at the .01 level, with a correlation coefficient of r = 0.873.

Keywords: Academic Leadership, Internal Supervision, Schools under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office

บทนำ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 3) ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการสนับสนุนครูและพัฒนาผู้เรียนตามกรอบแนวคิดของครูก (Krug, 1992, pp. 430-443) ประกอบด้วย 5 ด้านสำคัญ คือ การกำหนดพันธกิจ, การจัดการหลักสูตรและการสอน, การนิเทศการสอน, การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อนำองค์กรสู่เป้าหมายอย่างเป็นระบบ

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงและยกระดับการเรียนการสอน (วัชรา เล่าเรียนดี, 2550, หน้า 40) โดยแฮริส (Harris, 1985, pp. 13-15) ได้ระบุถึงกระบวนการนิเทศภายใน 6 ด้าน การประเมินสภาพงาน การจัดลำดับความสำคัญของงาน การออกแบบวิธีการทำงาน การจัดสรรทรัพยากร การประสานงาน การอำนวยการ ทั้งนี้ งานวิจัย

ของ ศุภลักษณ์ ลีฬหคุณากร (2560, น. 137-140) และภัททิยา ชื่นวิเศษ (2561, น. 133) ต่างชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้พัฒนาการจัดการศึกษา พบว่า ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ จากรายงานผลสอบ O-NET ปีการศึกษา 2565–2567 พบว่านักเรียนชั้น ป.6 และ ม.3 มีคะแนนคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น แต่วิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษของชั้น ม.3 และคณิตศาสตร์ชั้น ม.6 วิชาคณิตศาสตร์ลดลงอย่างน่ากังวล (รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2567, หน้า 3-15) สถิติดังกล่าวชี้ให้เห็นความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและการนิเทศภายในจึงเป็นรากฐานสำคัญที่จะต้องนำมาปรับกลยุทธ์การบริหารและการนิเทศติดตามภายในเชิงรุก ยิ่งไปกว่านั้น งานวิจัยของ วันสุไลมาน แวสุหลง (2564, น. 116-120) ยืนยันว่าผู้บริหารควรกำกับติดตามและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้ครูพัฒนาสื่อและนวัตกรรม พร้อมจัดให้ มีการประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครที่ชี้ให้เห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (เด่นนภา อินโนนเชือก และคณะ, 2568; ณัฏฐ์ธีตา มาลาพันธุ์ และคณะ, 2568; เยาวรัตน์ ทองมี และคณะ, 2567; สุกัญญา ประกอบกิจ และคณะ, 2567; อำภา คงพินิจ และคณะ, 2567; ปวีณา เขตขันหล้าและคณะ, 2567; รุ่งนภา รักสม และคณะ, 2567)

จากเหตุผลและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้วางแผนเชิงรุก ปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารจัดการ และพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2. เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

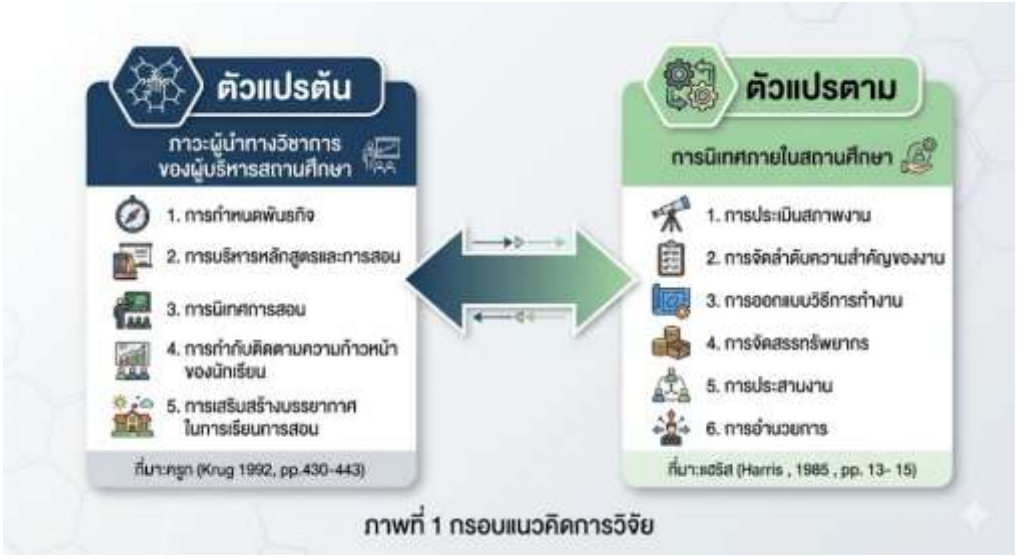
แนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการของ ครูก (Krug 1992, pp ,430-443) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1 การกำหนดพันธกิจ ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับความเป็นจริงและสื่อสารเข้าใจร่วมกัน 2 การบริหารหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารต้องรอบรู้ขอบข่ายรายวิชา สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง และเป็นแหล่งข้อมูล ให้คำแนะนำด้านการสอนแก่ครู ได้ 3 การนิเทศการสอน มุ่งเน้นการนิเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพครูและวิชาชีพในอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ 4 การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ใช้การประเมินที่หลากหลายและสม่ำเสมอ นำผลลัพธ์มาวางกลยุทธ์ร่วมกับครูและผู้ปกครองเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน 5 การเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน สร้างสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อกระตุ้นให้ครูและนักเรียนแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่

2. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน แฮริส (Harris, 1985, pp. 13 - 15) คือ 1 การประเมินสภาพงาน การรวบรวม วิเคราะห์ และตรวจสอบข้อมูล เพื่อสรุปทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้น 2 การจัดลำดับความสำคัญ

ของงาน การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และกิจกรรมนิเทศ โดยเรียงลำดับตามความจำเป็นและนำเสนอแนวทางที่หลากหลาย เพื่อการดำเนินงานที่เป็นระบบ 3 การออกแบบวิธีการทำงาน การรวบรวมกลุ่มปัญหา วางหลักการตามทฤษฎี จัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ และถ่ายทอดกระบวนการคิดออกมาเป็นแผนปฏิบัติการหรือโครงการนิเทศที่เป็นรูปธรรม 4 การจัดสรรทรัพยากร การบริหารและกระจายทรัพยากรให้แก่บุคลากรหรือโครงการตามความต้องการอย่างทั่วถึงและคุ้มค่า พร้อมทั้งมอบหมายบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน 5 การประสานงาน การบริหารจัดการบุคลากร เวลา และวัสดุอุปกรณ์ โดยชี้แจงบทบาทหน้าที่ กำหนดตารางเวลา และสร้างสัมพันธภาพอันดี เพื่อสร้างความร่วมมือและความสามัคคีในการทำงาน 6 การอำนวยการ การขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมาย ผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดระเบียบเกณฑ์มาตรฐาน ให้คำแนะนำ/คู่มือในการปฏิบัติงาน และตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพยากรณ์ (Predictive Research) โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในปีการศึกษา 2568 จำนวน 333 คน จากประชากร 1,990 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณ ด้วยสูตรของ Taro Yamane แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสำรวจรายการ (Checklist) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3. การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ต่อมาได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครจากนั้นนำแบบสอบถามส่งไปยังสถานศึกษาให้กับครูและผู้บริหาร เพื่อให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามออนไลน์ที่สร้างโดยแอพลิเคชัน Google Form ผ่านช่องทางสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครู รวมทั้งสิ้น 333 ฉบับ หลังจากได้รับแบบสอบถามที่ส่งกลับมาผ่านแอพลิเคชัน Google Form ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จัดลำดับ และนำไปวิเคราะห์ประมวลผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตอบกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง จัดระเบียบ และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอด้วยความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลความหมายตามขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) ที่แบ่งระดับค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาผลของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (n = 333) แสดงได้ดังตารางที่ 1

	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	การกำหนดพันธกิจ	4.09	0.83	มาก	5
2.	การบริหารหลักสูตรและการสอน	4.11	0.84	มาก	4
3.	การนิเทศการสอน	4.23	0.80	มาก	1
4.	การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.22	0.64	มาก	2
5.	การเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน	4.21	0.52	มาก	3
	รวม	**4.17**	**0.74**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (= 4.17,S.D. = 0.74)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนิเทศการสอน ($\overline{X}$ = 4.23, S.D. = 0.80) รองลงมาคือ การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ($\overline{X}$ = 4.22, S.D. = 0.64) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การกำหนดพันธกิจ ($\overline{X}$ = 4.09, S.D. = 0.83)

2. ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (n = 333) แสดงได้ดังตารางที่ 2

	การนิเทศภายในสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	การประเมินสภาพงาน	4.23	0.63	มาก	1
2.	การจัดลำดับความสำคัญของงาน	4.22	0.57	มาก	2
3.	การออกแบบวิธีการทำงาน	4.20	0.63	มาก	4
4.	การจัดสรรทรัพยากร	4.21	0.52	มาก	3
5.	การประสานงาน	4.19	0.66	มาก	5
6.	การอำนวยการ	4.12	0.74	มาก	6
	รวม	**4.19**	**0.63**	**มาก**	

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.19, S.D. = 0.63)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินสภาพงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (= 4.23, S.D. = 0.63) รองลงมาได้แก่ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน (= 4.22, S.D. = 0.57) ส่วนด้านการอำนวยการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (= 4.12, S.D. = 0.74)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (n = 333) แสดงได้ดังตารางที่ 3

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	การนิเทศภายในสถานศึกษา						
	การประเมินสภาพงาน	การจัดลำดับความสำคัญของงาน	การออกแบบวิธีการทำงาน	การจัดสรรทรัพยากร	การประสานงาน	การอำนวยการ	**การนิเทศภายในสถานศึกษา**
1. การกำหนดพันธกิจ	.436**	.515**	.587**	.405**	.794**	.747**	.732**
2. การบริหารหลักสูตรและการสอน	.449**	.532**	.601**	.300**	.828**	.794**	.746**
3. การนิเทศการสอน	.439**	.466**	.575**	.333**	.801**	.795**	.727**
4. การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	.992**	.762**	.702**	.395**	.599**	.537**	.796**
5. การเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน	.436**	.638**	.483**	.998**	.565**	.427**	.677**
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	.644**	.650**	.713**	.420**	.894**	.852**	.873**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับการนิเทศภายในสถานศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.873 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงโดยเรียงตามลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากไปหาน้อยคือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) (r = .796) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน (X_2) (r = .746) ด้านการกำหนดพันธกิจ (X_1) (r = .732)

ด้านการนิเทศการสอน (r = .727) ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน (r = .677) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครผลการวิจัยสามารถอภิปรายตามลำดับของสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่าด้านที่สูงสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ส่วนด้านการกำหนดพันธกิจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยตรงมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการที่คอยให้คำแนะนำ ชี้แนะ ตรวจสอบ และติดตามกระบวน การจัดการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิดและเป็นระบบ ส่งผลให้ครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนหน้างานอย่างเป็นรูปธรรมประกอบกับสถานศึกษามีกลไกในการดูแลช่วยเหลือและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินมาวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรภายใต้ความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแฮริส (Harris, 1985, p.13) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน คือ การปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วยทั้งนี้ยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 6) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าเพื่อช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของจรินทร์ อุตสาหะ (2563. หน้า ง) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการนิเทศภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษาดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันสุไลมาน แวสุหลง (2564. หน้า จ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง

ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการและระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 1) ได้ทำการศึกษา เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลวิจัยรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนการสอนและด้านการกำหนดพันธกิจตามลำดับ

2. จากผลการวิจัยพบว่าระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินสภาพงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ส่วนด้านการอำนวยการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมากจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับขั้นเตรียมการและการวางรากฐานข้อมูลก่อนเริ่มดำเนินงานนิเทศ โดยผู้บริหารมีกระบวนการที่เป็นระบบในการศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเบื้องต้นอย่างละเอียด รวมถึงการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นที่แท้จริงของครูผู้สอนและบุคลากรในโรงเรียน การเริ่มการนิเทศด้วยการประเมินสภาพจะช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมของจุดเด่น รวมถึงการจัดเรียงลำดับความจำเป็นอย่างเป็นขั้นตอน การจัดลำดับความสำคัญที่ดีนี้ช่วยให้สถานศึกษาสามารถบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร และเวลา ไปใช้ในการนิเทศและขับเคลื่อนงานวิชาการที่เร่งด่วนที่สุดก่อน ทำให้ครูผู้รับการนิเทศเห็นทิศทางและเป้าหมายร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ แฮริส (Harris, 1985, pp. 13 - 15) เกี่ยวกับ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ การประเมินสภาพงาน การจัดลำดับความสำคัญของงาน การออกแบบวิธีการทำงาน การจัดสรรทรัพยากร การประสานงาน การอำนวยการ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สงัด อุทรานันท์ (2530, หน้า 84-88) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งมี 5 ขั้นตอน การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การสร้างขวัญและกำลังใจ การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งก็จะสอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัย ของภีชาวิชญ์ ยางงาม (2564,หน้า ง) ที่

ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงมากไปน้อยดังนี้ ด้านการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนและการกำหนดทางเลือก ด้านการประเมินผลและรายงานผล ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนา ด้านการสร้างสื่อเครื่องมือและพัฒนาวิธีการ ตามลำดับและมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.873$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทั้งสองส่วนเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด การที่ผู้บริหารแสดงออกถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งในการกำหนดหลักสูตร บรรยากาศการเรียนรู้ และการกำกับติดตามผู้เรียนจะส่งผลโดยตรงต่อการวางรากฐานและสร้างความตระหนักร่วมในการพัฒนาการสอนของครู อีกทั้งยังส่งผลให้การดำเนินงานนิเทศภายในทั้ง 6 ด้าน ปรากฏเด่นชัดและมีคุณภาพสูงขึ้น เนื่องจากผู้บริหารจะลงมาชี้แนะ ให้คำปรึกษาแบบกัลยาณมิตร พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรอย่างเหมาะสม ไม่ปล่อยให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาการเพียงลำพังซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ศุภลักษณ์ ลีฬหคุณากร (2560, หน้า 137-140) และภัททิยา ชื่นวิเศษ (2561, หน้า บทคัดย่อ) ที่พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงกับการนิเทศภายใน ($r = 0.804$ และ $r = 0.575$ ตามลำดับ) รวมทั้งสอดคล้องกับ นิรมล แก้วศรี (2566, หน้า ก) ที่ยืนยันว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการนิเทศภายในสถานศึกษาเช่นเดียวกัน

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ผลการวิจัยครั้งนี้ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับการนิเทศภายในสถานศึกษา (r = .873) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษามีความเชื่อมโยงกันในระดับสูงโดยครอบคลุมด้านการกำหนดพันธกิจ การบริหารหลักสูตรและการสอน การนิเทศการสอน การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังพบว่า การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับการนิเทศภายในสถานศึกษาสูงที่สุด (r = .796) แสดงให้เห็นว่า การติดตามวิเคราะห์ และใช้สารสนเทศเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความเชื่อมโยงกับการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับสูง

องค์ความรู้ที่ค้นพบจึงชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับสูง และสะท้อนถึงความเชื่อมโยงระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการนิเทศภายในสถานศึกษา รวมทั้งความสัมพันธ์กับคุณภาพครู คุณภาพผู้เรียน และคุณภาพสถานศึกษาในภาพรวม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ **1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์** เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครซึ่งภาพรวมอยู่ในระดับมากผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครได้ดังนี้ 1.1 จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่พบว่า ด้านการกำหนดพันธกิจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดขอเสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรนำการเสริมสร้างนวัตกรรมและการวิจัยทางการศึกษามาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้และงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นฐานข้อมูลในการทบทวน วางแผน และร่วมกันกำหนดพันธกิจของสถานศึกษาให้มีความทันสมัย ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน 1.2 จากผลการวิจัยการนิเทศภายในสถานศึกษาพบว่า ด้านการอำนวยการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดขอเสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการสนับสนุนผ่าน การแนะนำการปฏิบัติงาน เพื่อชี้แจงกระบวนการทำงานให้บุคลากรมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ซึ่งจะช่วยลดความสับสนในการทำงาน สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และขับเคลื่อนระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด 1.3 จากผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการนิเทศภายในสถานศึกษาพบว่า ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุดขอเสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมความปลอดภัยทางกายและทางใจ โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้มีความปลอดภัยมั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างพื้นที่ปลอดภัยทางจิตใจที่เปิดกว้างและรับฟังความคิดเห็น เพื่อลดความวิตกกังวลและสร้างความสุขในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะช่วยการพัฒนาบรรยากาศใน

ชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง **2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป** 2.1 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน เพื่อเจาะลึกถึงแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ส่งเสริมและขับเคลื่อนกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม 2.2 ควรศึกษาพัฒนาเทคนิค รูปแบบ หรือโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสมรรถนะด้านการนิเทศภายในของสถานศึกษา โดยนำผลการวิจัยในมิติที่พบค่าเฉลี่ยต่ำ (เช่นด้านการกำหนดพันธกิจ หรือด้านการอำนวยการ) มาเป็นฐานในการออกแบบเนื้อหาชุดพัฒนา เพื่อขับเคลื่อนและยกระดับการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 2.3 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังตัวแปรตามหรือตัวแปรส่งผ่านอื่น ๆ ที่ได้รับอิทธิพลจากภาวะผู้นำทางวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา เช่น สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ ประสิทธิผลของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพื่อให้เห็นภาพรวมของระบบนิเทศและระบบบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างครบวงจร 2.4 ควรเพิ่มการศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครที่มีขนาดแตกต่างกัน (ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่) หรือพื้นที่ตั้งที่แตกต่างกัน เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยเชิงบริบทเชิงพื้นที่และขนาดของโรงเรียน ส่งผลต่อรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างไร นำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะจำเพาะที่ตอบโจทย์โครงสร้างของแต่ละโรงเรียนได้อย่างตรงจุด ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ณัฏฐ์ธีตา มาลาพันธุ์, ปฐมพรณ์ อินทรางกูร ณ อยุธยา และ วิเชียร อินทรสัมพันธ์ (2568). ยุทธศาสตร์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 16(1), 21-35. จาก https://so02.tci-thaijo.org/index.php/ssr/article/view/271744

เด่นนภา อินโนนเชือก, อุไรรัตน์ แย้มชุติ และ วิเชียร อินทรสมพันธ์. (2568). สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5(6), 595–606. https://doi.org/10.60027/iarj.2025.287057

นิรมล แก้วศรี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธนบุรี.

ปวีณา เขตขันหล้า สมชัย ชวลิตธาดา และ วิเชียร อินทรสมพันธ์. (2567). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สบพท.), 6(2), 76-89. จาก https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JAPDEAT/issue/view/17096/5052

ภัททิยา ชื่นวิเศษ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา. ใน การค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ภีชาวิชญ์ ยางงาม. (2564). กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3. ใน การค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เยาวรัตน์ ทองมี นิษฐ์สินี กู้ประเสริฐ และวิเชียร อินทรสมพันธ์. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร. Journal of Modern Learning Development, 9(12), 77–89. จาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/275411

รุ่งนภา รักสม, สมชัย ชวลิตธาดา และวิเชียร อินทรสมพันธ์. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา, 4(2), 17–29. จาก https://so12.tci-thaijo.org/index.php/EAI/article/view/1068

วัชรา เล่าเรียนดี. (2554). นิเทศการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วันสุไลมาน แวสุหลง. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ศุภลักษณ์ ลีหหคุณากร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.